

El papa Ratzinger i l'arquebisbe de València, Agustín García-Gascó, principal artífex de la visita del pontífex al País Valencià.

“**J**o ja he fet la prova: aquests dies, quan puge a un taxi, trac el tema. I n’hi ha alguns que es posen... buff!, com es posen! Que si no saben per a què ve! Que quin desastre per a la circulació!... I després hi ha els altres: ‘home, és que una personalitat tan important, no és per a menys!’” L’escena relatada per una persona vinculada a l’Església és ben il·lustrativa de la divergència de punts de vista que aquests dies se susciten arran de la visita del papa Benet XVI a la ciutat de València, la primera de Sa Santedat a l’estat espanyol i la tercera del seu pontificat. Joseph Ratzinger no trepitjarà terra dels Borja fins a aquest dissabte al matí (de fet, la seua visita a penes dura 28 hores) però des de fa mesos la ciutat, i en especial les administracions públiques i la jerarquia eclesiàstica, s’han mobilitzat per convertir

En nom de Déu

El papa Benet XVI viatja aquesta setmana a València per clausurar la V Trobada Mundial de les Famílies, en una visita controvertida que reobre el debat sobre la separació entre Església i estat.

València, tal com desitja la seua alcaldessa, Rita Barberà, en un “petit Vaticà”. La transformació, però, no ha agradat a tothom i ha despertat els recels d’una part de la societat civil i religiosa.

Si el papa trepitja sòl valencià serà perquè ha de clausurar la V Trobada Mundial de les Famílies. Es tracta d’un esdeveniment promogut pel conservador Institut Joan Pau II que se celebra cada cinc anys i que gira al voltant d’un dels pilars de l’Església: la família. Des de dimarts i fins que acabe la setmana, els organitzadors calculen en 1,5 milions el nombre de persones que visitaran València per a, a més de veure el pa-

pa, participar en el congrés teològicopastoral, al voltant del qual, en principi, hauria d'haver girat el protagonisme de l'esdeveniment. El tema de la cinquena edició de la Trobada de les Famílies serà "la transmissió de la fe en la família". De manera paral·lela, se celebraran dos seminaris, l'un dedicat als avis i l'altre als fills.

Els debats previs, però, a la V Trobada de les Famílies no han girat sobre el fet de si –tal com va afirmar el president internacional de l'Institut Joan Pau II, monsenyor Livio Merino– hi ha una "tendència a deformar el que realment és la família". Les discussions, més aviat, s'han centrat en la conveniència de tancar al trànsit tal o tal altre pont o aclarir quin polític i quanta estona havia de reunir-se amb Benet XVI.

De fet, Joseph Ratzinger no havia de venir a València. Va ser el seu antecessor Joan Pau II qui, l'abril del 2003, va anunciar que la capital valenciana acolliria la V Trobada de les Famílies i que ell mateix la presidiria. La decisió, segurament, no va sorprendre els principals càrrecs polítics valencians, perquè segons fonts de dins de l'Església ja sabien que el bisbe de València, Agustín García-Gascó, havia pensat d'oferir la

EL TEMPS

Francesc Camps i Rita Barberà, el passat dissabte 24 de juny, durant el lliurament de les motxilles als 9.400 voluntaris que participaran en la V Trobada de les Famílies.

ciutat per organitzar la Trobada. A canvi, García-Gascó, procedent dels sectors més conservadors de l'Església (en la seua darrera carta setmanal advertia que no es poden "confondre els estils de vida minoritaris amb les opcions que presenten un bé per a la humanitat, les que garanteixen el futur de l'espècie hu-

mana i de la societat") i bon amic del Partit Popular, posava el coll en la carrega cap al cardenalat i obria les portes a una jubilació lluny del País Valencià, ja que havia fet els 75 anys reglamentaris. València, com volia l'arquebisbe d'origen toledà, va ser designada com a seu de la V Trobada de les Famílies.

PAPA

La firma de porcellana Lladro ha realitzat una figura commemorativa amb motiu de la visita del papa. Ratzinger apareix abillat amb la roba que vestia el dia que fou proclamat papa.

SAMARRETA

La febre del Mundial de Futbol també ha arribat a València. Des de fa setmanes es pot adquirir aquesta camiseta.

MOTXILLA

La motxilla oficial del pelegrí conté un rosari, una guia de València, una ampolla d'aigua, una samarreta i un bonobús. El "donatiu recomanat" per penjar-se-la a l'esquena són 35 euros.

ROSA

La firma Flemen ha serigrafat el rostre del papa en 100.000 roses. Es poden comprar en floristeries de tot l'estat per 6 euros.

COPO

La firma Lladro ha donat 4.400 calzes, copons i patenes on es guardaran el mig milió d'hòsties que s'administraran en la missa del diumenge

LA MILLA D'OR DE LA VISITA DE BENET XVI

La Generalitat Valenciana i l'Ajuntament de València ho van deixar clar a final de maig: "el que faça falta". Això és el que tenen intenció de gastar-se les administracions valencianes en la visita del papa. Tot i

les peticions dels partits de l'oposició perquè es conega el cost de la visita, la Generalitat ja ha advertit que no serà fins després dels actes que es comptarà "fins a l'últim euro".

1 FIRA DE VALENCIA
De l'1 al 7 de juliol, acull la I Fira Internacional de la Família, un espai per a empreses, associacions i ONG dedicades a la família. L'organització hi havia destinat 100.000 m² que finalment han quedat en 45.000. El col·lectiu d'homosexuals, bisexuals i transsexuals Lambda n'ha estat exclòs.
Del 4 al 7 de juliol, també tindrà lloc el Congrés Internacional Pastoral sota el lema "La transmissió de la fe en la família". Una de les sessions del congrés serà presidida per Bernard Francis Law, el cardenal de Boston (Estats Units) acusat d'encobrir casos de pedofília. També se celebrarà un congrés dels fills i un altre dels avis. Allí pemocraran 12.000 pelegrins.

2 PALAU DE LA GENERALITAT
Durant els dies de la visita, es convertirà en la residència oficial de la família reial.

3 PALAU ARXIPRESTAL
Benet XVI hi tindrà les seues dependències, de 186 metres quadrats, i on s'allotjarà el mateix papa i els seus dos secretaris. El pontífex estarà custodiat per un escamot de la guàrdia suïssa i quatre dones de la comunitat de les Obreres de la Creu.

4 PONT DE LES FLORS
L'Ajuntament té previst canviar totes les plantes del pont de les flors per clavells blancs i grocs. A banda, l'Agència Espanyola per a la Promoció de Flors i Plantes finançarà les 6.000 flors que es col·locaran en l'altre, els corredors i els llocs d'accés al recinte. A més, l'empresa Fíomen vendrà roses amb la cara serigrafada del papa per 6 euros.

5 CASA DE LA SALUT
Aquest hospital ha reservat una ala d'una planta, amb una suite per al papa, sis habitacions per al seu seguretat i dos sales d'operació. Els permisos de cap de setmana del personal han estat cancel·lats.

6 UNIVERSITATS
Alguns centres i departaments de la Universitat de València i la Universitat Politècnica han ajornat els seus exàmens per la visita de Benet XVI per por que el tancament del trànsit genere problemes per assistir a les proves.
A banda, les seues instal·lacions seran utilitzades com a pàrquings.

7 AEROPORT
Benet XVI aterra a les 11.30 h a l'aeroport de Manises, on serà rebut per les autoritats. Al llarg del recorregut que el portarà fins a la Catedral, 14 bandes de música, subvencionades per la Diputació de València amb 102.000 euros, li donaran la benvinguda.

8 URINARIS
Al llarg de tota la ciutat, i en especial en el lloc del riu Túria, s'instal·laran 8.000 urinaris públics.

9 PONT DE MONTOLIVET
Des de fa dos mesos, s'ha convertit en un dels punts calents de la trobada. Es tracta d'una de les artèries principals per accedir a la ciutat i des d'ací a l'1 d'abril, quan començà la construcció de l'altre des d'on Benet oficiarà missa el diumenge al matí, roman tancada. Durant els primers dies va generar cues de fins a sis quilòmetres en la pista de Silla. Els hostalers han denunciat una caiguda del 50% del negoci.

10 ALTAR
Ha tingut un cost de 800.000 euros i té una superfície de 2.900 metres en la part central i 2.500 en la corona perimetral. Disposa d'una coberta de 400 metres i 700 tones de peces metàl·liques. Es lava previst generar un microclima amb corines d'aire fresc al voltant de Benet XVI que finalment ha estat substituït per das ventiladors. L'altre està flanquejat per una torre de 40 metres i 38.000 quilos que, en la seua part alta, romandrà il·luminada durant la nit. L'empresa Ros Casares s'ha ofert a finançar la torre.

11 PLATJA DE LES ARENES
En aquesta platja se celebrarà el Rosari de les Torxes, un acte on està prevista la participació de 200.000 persones que es col·locaran a tot arreu de la platja portant ciris i torxes la vespra de l'arribada del papa.

Gràfic: V. PRIETO

- Recorregut del papa des de l'aeroport cap a l'altre
- Recorregut de tornada
- Zones d'aparcament
- Zona de la Trobada Mundial de les Famílies
- Zona on queda tallat el trànsit
- Línies de metro
- Estacions tancades durant la visita del papa
- Estacions més properes a la zona

12 MOBILIARI URBA
10.000 banderoles, 8.000 tanques tapades amb tel·les blanques i grogues i 5.000 pancartes penjaran del mobiliari urbà. La despesa de 400.000 euros que generarà, a petició de l'Ajuntament, anirà a càrrec del Corte Inglés. L'objectiu és que tot el recorregut del papa per la ciutat estiga tenyit dels colors vaticans. A banda, una empresa alacantina, que ha preferit no donar el seu nom, ha regalat 50.000 banderes.

13 DISPOSITIU DE NETEJA
L'Ajuntament destinarà 900 treballadors a les tasques de neteja. Al llarg dels 7 quilòmetres del i u del Túria hi haurà 339 contenidors de deixalles. Normalment n'hi ha 52.

14 DISPOSITIU DE SEGURETAT
200 membres de Protecció Civil
100 bombers
652 efectius sanitaris
6.700 agents de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil
1.400 agents de la Policia Local

"Serà la festa més gran mai viscuda per la Comunitat Valenciana", va proclamar aleshores el president de la Generalitat Valenciana, Francesc Camps.

1,5 milions de pelegrins. Les previsions de l'organització parlen de l'assistència d'1,5 milions de pelegrins procedents de tot el món que es concentra-

ran en la ciutat al llarg de tota la setmana. A València s'aplegaran, segons Camps, "el major nombre de persones que mai s'han reunit al nostre país".

La gènesi del "Jo no t'espere"

"La qüestió més important no és el lema. La qüestió és que la campanya l'hem feta entre tots", diu modestament Miguel, llevant importància al fet que, juntament amb un altre xic anomenat Fer, haja estat l'ideòleg d'un lema per oposar-se a la visita de Benet XVI que ja s'ha popularitzat.

I hi insisteix: "Som una xarxa de gent de València", i rebutja aparèixer fotografiat amb les pancartes de "Jo no t'espere", renunciant, d'aquesta manera, a la paternitat de l'eslògan.

El "Jo no t'espere" té el seu origen al mes de febrer. Va ser aleshores quan un grup de quinze entitats socials, empeses per Ca Revolta i el col·lectiu d'homosexuals, bisexuals i transsexuals Lambda, es va constituir en un grup formal on vivien Comunitats Cristianes Populares, Catòliques pel Dret a Decidir o la Coordinadora d'Asso-

ciacions de Lluita contra la Sida. Calia buscar un lema i un símbol amb el qual fer-se visible, i van convocar un concurs d'idees. Miguel i Fer, membres de la comunitat virtual barridelcarne.net, van pensar en "Jo no t'espere". "El 'jo' és molt important, perquè significa no sumir-se en el pensament grupal. És una presa de posició pròpia, responsabi-

litzar-se del teu posicionament", assegura Miguel. "Impli-ca risc, compromís". A la frase li van sumar una imatge: un senyal de perill amb una mitra en el seu interior, dos elements aportats independentment per Lambda i l'entitat Casino Torrent en el concurs d'idees i que, juntes, simbolitzaven allò que "Jo no t'espere"

volia transmetre. Havien donat la campanada.

Les pancartes sobre fons blanc i colors rojos van començar a circular de mà en mà i avui ja se n'han venut més de 4.500. "Penjar les pancartes en les balconades és fer visible les nostres discrepàncies amb l'administració i amb l'església catòlica", explica Ximo Cádiz, un dels portaveus de "Jo no t'espere". "Estem exercint el nostre lliure dret a la discrepància i a expressar-nos", respon a qui els titlla d'oportunistes. El

col·lectiu admet que a mesura que s'ha acostat la visita, les banderoles blanques i grogues, els colors del Vaticà, han furat protagonisme a la mitra i al senyal de perill, però això no els desanima perquè són conscients que són "minoritaris" i que la qüestió és "que hi ha hagut una expressió no violenta del rebuig", segons Miguel.

Per tot València, centenars de balcones i finestres exhibeixen les pancartes del "Jo no t'espere".

"La Comunitat Valenciana és un bon lloc per assumir el gran repte de fer possible que tot el món que vinga a celebrar aquesta jornada universal de l'Església catòlica se senta a gust i tot funcione", va afegir el president de la Generalitat. Les xifres oficials també parlen del desplegament de mitjans tècnics i de les infraestructures que s'han enllestit per a l'ocasió: 9.300 voluntaris, un altar de 2.500 metres quadrats, 50 pantalles gegants, 4.400 copons, calzes i patenes, 80 quilòmetres de tanques, 8.000 banys públics, 3.000 fonts, 450 autobusos de la flota municipal i un llarg etcètera. Tot perquè, segons Rita Barberà, València esdevingui un "petit Vaticà" des d'on irradiar la validesa d'un sol model de família i la "modernitat" d'una ciutat.

L'aparador de Calatrava i l'Església espectacle. L'elecció de la Ciutat de les Arts i de les Ciències com a ubicació de l'altar des d'on oficialment missa el sant pare no sembla casual. Va-

lència es converteix durant els dies 8 i 9 en un gran aparador que minimitza el maniquí en què s'ha convertit la figura del papa. "Durant aquests dies, centenars de milers de persones tindran l'oportunitat de veure el que passa a València i nosaltres tenim la responsabilitat d'oferir la imatge d'una comunitat capaç d'afrontar aquest gran repte sense cap dificultat", ha dit Víctor Campos, vicepresident del Consell. Ha estat precisament aquesta posició la que més ha molestat els cristians de base del País Valencià, que, en un bon nombre, han lamentat la utilització que es fa de l'Església i de la figura del papa. Entitats com Comunitats Cristianes Populares, Corrent som Església, Dones creients o Catòliques pel Dret a Decidir han denunciat públicament "la parafernàlia, de què fan ostentació tant les autoritats civils com les eclesiàstiques". Per a Juan José Tamayo, teòleg i membre de l'associació Joan XXIII, la visita "representa una opció per l'Església espectacle, en el seu aspecte més teatral, més

massiu". Julio Ciges, membre del Grup de Rectors del Dissabte, per la seua banda, pensa que la manera com s'ha enfocat la trobada respon al model "més folklòric i faller", que no "aborda qüestions fonamentals com el missatge evangèlic".

Les reaccions també han arribat de la societat civil, amb una campanya que, tot i minoritària, ha trobat un ressò inusual. La campanya, que actua sota el lema de "Jo no t'espere", fonamenta la seua acció en una doble crítica. "Per una banda —explica Ximo Cádiz, un dels membres del col·lectiu—, la involució permanent de l'Església en els temes relacionats amb la família, l'educació o l'homosexualitat. Per l'altra, el que ens empenya és veure com els poders públics valencians, la Generalitat, l'Ajuntament, la Diputació i, en certa manera, el Govern estatal, s'aboquen en un esdeveniment que no deixa de ser un aparador dels missatges més involucionistes del Vaticà." "El Partit Popular —afegeix mentre verbalitza una opinió

generalitzada d'una part important de la societat—“ha aprofitat aquesta visita per fer una gran campanya d'imatge per vendre la idea d'una ciutat suposadament moderna”. L'Església, per la seua banda, sembla haver acceptat joiosa el paper a què ha estat relegada. La V Trobada, tal com ha dit Esteban Escudero, bisbe auxiliar de València, “serà una projecció de la ciutat en el món sencer. Quan s'enfoque al papa es veuran al fons els edificis de Calatrava”.

L'ostentació de mitjans ha alertat fins i tot els sectors més liberals del PP. Aquest sector no discuteix l'atenció que s'atorga a la visita ni els mitjans que s'hi destinen, però recelen de la imatge que es transmet a l'electorat. Aquesta situació ha generat un debat en el PP sobre la rendibilitat en imatge, i per tant també electoral, d'un partit que cada quatre anys arreplega un bon grapat de vots de la cistella del centre. El fet que, per exemple, la mateixa organització de la Trobada justificara les dimensions de l'altar perquè estiguera en consonància amb el conjunt de la Ciutat de les Arts i de les Ciències (“un escenari com el de la visita del papa a Polònia no es veuria al costat dels edificis de Calatrava”, van dir) donant per bona aquesta reducció a l'absurd.

“Açò ho pague jo”. Més enllà de l'aprofitament polític i mediàtic que el Partit Popular està fent del viatge de Benet XVI, la visita del sant pare ha tornat a plantejar la vella qüestió de la divisió entre Església i estat. Qui ha de pagar la visita del màxim representant d'una religió i els costos que se'n deriven en un estat aconfessional? La pregunta, que en la teoria semblaria molt fàcil de respondre, es difumina fins a l'opacitat quan toquem de peus a terra. “No regatejarem ni un euro —va dir a principi del mes de maig Víctor Campos en ser preguntat per la contribució de la Generalitat a la Trobada de les Famílies— perquè no podem mesurar l'esforç segons el cost.” Aquesta, va dir Campos, és “una oportunitat de projecció per a la ciutat i per al País Valencià”. “El que faça falta”, va dir Rita Barberà per respondre la mateixa pregunta, perquè els valencians se senten “molt orgullosos”, ahora que “emocionats”. La xifra exacta, en tot cas, es coneixerà quan s'acabi l'esdeveniment, quan es

comptarà, segons han fet públic, “fins a l'últim euro”.

Tot i que la premsa autonòmica ha especulat amb xifres de 20 o 30 milions d'euros, és molt difícil, per no dir impossible, saber el cost exacte que tindrà la visita. En principi, l'organització de l'esdeveniment recau en la Fundació V Trobada Mundial de les Famílies, un consorci en què són presents la Generalitat, l'Ajuntament i l'arquebisbat. “El problema de les fundacions —lamenta Mavi González, regidora d'Esquerra Unida a l'Ajuntament de València— és que no estan obligades a fiscalitzar les seues despeses, i això fa impossible saber com s'han gestionat els diners.” “El que sí que podem saber és quina subvenció ha destinat a la fundació en el pressupost de 2006: 200.000 euros”, una quantitat irrisòria si tenim en compte les magnituds que es barallen. González sospita que “l'arquebisbat pagarà les despeses papals, però les infraestructures [per acollir els 1,5 milions de pelegrins previstos], les pagarem entre tots”.

La Fundació també és oberta a la participació de les empreses privades, encara que, segons sembla, la resposta no ha estat tan entusiasta com a Camps i a Barberà els hauria agradat. Tot i això, la llista d'empreses que s'han deixat dur pel frenesí papal no és menyspreable. La firma de porcellana Lladro, que figura com a col·laboradora de la fundació, ha regalat els 4.400 copons, calzes i patenes, amb què s'administrarà la comunió durant l'homilia de Benet XVI. El Corte Inglés, a petició de l'Ajuntament, pagarà els 400.000 euros que costa engalanar el mobiliari urbà amb els colors blancs i grocs del Vaticà i el logotip de “Cooperatores Veritas”, el lema escollit per Benet XVI en ser nomenat bisbe. El grup Ros Casares també ha costejat la torre de 40 metres que corona l'altar i que s'il·luminarà de nit, com a reclam de tots els pelegrins. Empreses més menudes, com la productora de dolços Dulcesol, pagarà els autobusos per traslladar tots els veïns de Vilallonga que vulguen assistir a la visita del papa. L'Associació per a la Promoció de Flors i Plantes pagarà les 6.000 flors blanques i grogues que es col·locaran en la zona de l'altar. Tots, en nom de Déu. Amén.

Violeta Tena

Assumptes com els matrimonis gais o l'aprovació de la nova llei d'educació, que l'Església entén que persegueix l'ensenyament de la religió i el dret de les famílies a triar el model educatiu que volen per als seus fills, han fet sortir a la llum les conflictives relacions entre l'estat i els bisbes. I és que aquest és un d'aquells assumptes que, de manera periòdica, tornen, damunt la taula, amb més o menys intensitat. Ara sembla que la batalla va de debò.

Són diverses les entitats i formacions polítiques que, arreu de l'estat, aposten per revisar el Concordat entre Espanya i la Santa Seu (el Vaticà), que data del 1979 i que aleshores van subscriure el cardenal Villot i l'uccedista Marcelino Oreja, aleshores ministres d'Exteriors dels dos estats. La Conferència Episcopal considera que s'estan violentant aquells acords, que aquests sectors voldrien reformular a la baixa ja que consideren Espanya el país que dispensa un millor tracte institucional a la confessió catòlica.

De fet, la bona relació entre els dos estats és una herència del franquisme; una de les moltes foses sèptiques del règim que la transició no va voler des tapar i que encara ningú no ha gosat tocar. La dictadura nacionalcatòlica espanyola es va valdre del Vaticà per sortir de l'ostracisme internacional que va patir durant els anys quaranta i principi dels cinquanta. I, és clar, va saber ser agraïda. El Concordat inclou acords en tres àmbits: l'econòmic, el de l'ensenyament i el de la qüestió religiosa a les forces armades (l'únic espai confessional de l'administració pública).

L'Església ha intentat, sense èxit, negociar durant el darrer any amb el govern socialista un canvi del seu estatut econòmic, un dels principals cavalls de batalla de la disputa entre la Moncloa i la plaça de Sant Pere. La cúria ha trobat, però, pocs aliats i simpaties dins l'executiu central. Els interlocutors de l'Església en el gabinet de José Luis Rodríguez Zapatero, un cop cessat José Bono (que tenia una magnífica relació amb l'arquebisbe primat de Toledo Antonio Canizares, alineat amb les posicions més retrògrades i espanyolistes), no els ho posen fàcil.

Formalment, les relacions recauen en el ministre de Justícia, Juan Fernando